

Aktuella OA-frågor

Biblioteksrådet
4 oktober 2018

Lisa Petersen, bibliotekschef

Elsevier lägesrapport

- BIBSAM-konsortiet anser att bollen ligger hos Elsevier att komma med ett bättre anbud.
- Elsevier vill inte kombinera sina affärsmodeller och göra en långsiktig förändring, därför skiljer de sig från förlag som t ex Springer Nature och Wiley.
- Både ris och ros från forskarna hittills. Mest ros, faktiskt.
- PTA – post termination access, olika modeller.
- En nationell utvärderingsgrupp kommer att följa utvecklingen.
- På SUHF:s förbundsårsamling 24/10 kommer frågan att tas upp.

Springer m fl

- Omförhandling pågår med Springer inför 2019-2021.
- Utvärdering av Springer Compact 2016-2018
 - + Bidragit till signifikant ökning av mängden OA-publikationer
 - + Banat vägen för OA på flera sätt
 - Dyrt och överdimensionerat
 - Informationen till forskarna hade kunnat vara bättre, bland annat om upphovsrättslicenser (CC-BY)
- Omförhandling (med OA-komponent) pågår med Oxford University Press, Wiley, Cambridge University Press samt Taylor & Francis

Information om Plan S

Robert Jan Smit, EU-kommissionens OA-sändebud och skapare av Horizon 2020, har besökt utvalda länders forskningsfinansiärer för att ta fram en plan för att påskynda omvandlingen till OA.

- Redan 2020 ska övergången till OA vara fullt genomförd
- Endast rena OA-tidskrifter eller OA-plattformar – ej hybrid.
- Etablering av OA-tidskrifter, plattformar och en behövlig infrastruktur.
- Författaravgifterna skall betalas av finansiärer och lärosäten istället för forskarna.
- Ett gemensamt tak för författaravgifter.
- Information om vilka kostnader författaravgifterna egentligen täcker.

I Sverige har Formas har accepterat och skrivit under. Vetenskapsrådet tvekar och tycker att det är för kort omställningstid.

Läs mer om Plan S

- **Science Europe:s webbsida om COAlition S (Plan S):** <https://www.scienceeurope.org/coalition-s/>
- **Nature:** https://www.nature.com/articles/d41586-018-06178-7?utm_source=twtnnc&utm_medium=social&utm_campaign=naturenews&sf196825957=1
- **Science:** <http://www.sciencemag.org/news/2018/09/european-science-funders-ban-grantees-publishing-paywalled-journals>
- **Dagens näringsliv (Norge):** <https://www.dn.no/avisen/DN%202018-09-04/18>

Strategisk satsning på OA

I förslaget till Verksamhetsuppdrag och budget 2019 (VUB) finns medel avsatta för att bekosta OA-publiceringar.

Om detta beslutas innebär det att forskare på MDH som vill publicera sig OA alltid ska ha möjlighet att göra det (så länge pengarna räcker).

Hur det ska administreras är inte klart än, men biblioteket bör ha en kvalitetsgranskande roll så att MDH:s forskare undviker oseriösa OA-tidskrifter.

Ett stort steg för att öka andelen OA-publicerat på MDH.

Hybridtidskrifter godkänns, men bör fasas ut på längre sikt.

Kompetensutveckling kring OA

Inom biblioteket

- Behöver bredda gruppen som arbetar med frågan

- En viss startsträcka för de flesta

- Halv personaldag 22 november

- Prioriteringar – vad ska vi sluta göra?

Inom högskolan

- Uppmärksamma OA-veckan med aktiviteter i biblioteket

- Informera på webb och internportal

- Samarbeta med FOS

- Annat?